

do ich dopuszczenia do stosowania u ludzi. Jako metodę prewencji zaleca się jedynie unikanie kontaktu z chorymi osobami i zwierzętami, zachowanie podstawowych zasad higieny: mycie rąk, unikanie spożycia surowych produktów odzwierzęcych, np. mleka i mięsa wielbłądów oraz unikanie kontaktu z innymi wydzielinami.

Gorączka krwotoczna Ebola. Od roku 1976 w Afryce zaobserwowano ponad 20 ognisk epidemii gorączki krwotocznej Ebola (rys. 11.11). Do tej pory najtragiczniejszą była epidemia, która wystąpiła pomiędzy latami 2014 a 2016 w zachodniej Afryce. Ostatnie ognisko choroby zostało zidentyfikowane na początku roku 2021 w Gwinei (23 przypadki).

Przyczyna: wirus należący do rodziny *Filoviridae*, rodzaj *Ebolavirus* z gatunku *Zaire* (ang. *Zaire ebolavirus*).

Droga zakażenia: zoonotyczny wirus Ebola przenoszony jest w wyniku kontaktu ludzi z zakażonymi zwierzętami, głównie: szympanсами, nietoperzami (owocozerne nietoperze z rodziny *Pteropodidae*), małpami, czy leśnymi antylopami. Wśród ludzi wirus przenosi się w wyniku bezpośredniego kontaktu z osobą zainfekowaną (uszkodzona skóra, błony śluzowe, dotyk), przy kontakcie z krwią, wydzielinami, płynami ciała zakażonych osób, materiałami i powierzchniami zanieczyszczonymi wydzielinami chorych (pościel, ubrania), możliwa jest również transmisja drogą płciową (wirus może występować w męskim nasieniu).

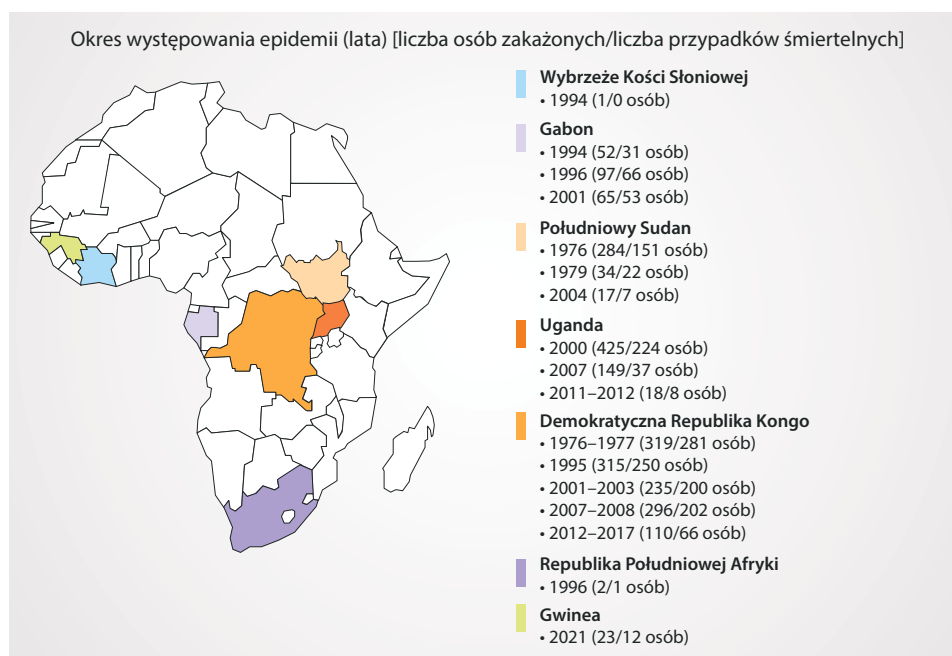
Wirus Ebola nie przenosi się drogą kropelkową czy też z wodą, pokarmem (wyjątek stanowi mięso zakażonych małp). Nie ma dowodów na udział komarów w transmisji wirusa. W trakcie epidemii duże niebezpieczeństwo stanowią szpitale i ośrodki zdrowia, gdzie nieprzestrzeganie zasad higieny (m.in. nieużywanie sterylnych, jednorazowych materiałów) może doprowadzić do znacznego wzrostu zachorowań.

Główne objawy: czas inkubacji wirusa wynosi 2–21 dni (średnio 8–10 dni). Do momentu wystąpienia objawów nie ma ryzyka zakażenia innych osób. Pierwsze objawy to wysoka gorączka, ból mięśni, głowy oraz gardła, później dołączają do nich wymioty, biegunka, wysypka, zaburzenia funkcjonowania nerek, wątroby, w niektórych przypadkach wewnętrzne lub zewnętrzne krwawienia objawiające się np. krwią w stolcu. W obrazie wewnętrznym Ebola charakteryzuje się obniżonym poziomem białych krwinek i podwyższonym poziomem enzymów wątrobowych.

Czas trwania epidemii: lata 2014–2016.

Tereny objęte epidemią: głównie państwa zachodniej Afryki: Sierra Leone, Liberia, Gwinea oraz Demokratyczna Republika Kongo, gdzie do roku 2017 choroba nie została opanowana. W pozostałych krajach wystąpiły jedynie pojedyncze przypadki zachorowań (rys. 11.12).

Liczba ofiar: średnia śmiertelność w trakcie epidemii wyniosła 50%. Jednak w zależności od państwa mieści się ona w zakresie od 25–90%. W latach 2014–2016

Rys. 11.11. Największe epidemie Eboli w historii w państwach afrykańskich (dane na rok 2020 według CDC)

[Źródło: rysunek autorski]